

Utskottets vid senaste riksdag afgifna förslag till ny tryckfrihetslag, der detsamma afsåg att träda i stället för hela nu gällande lags 3 §. En flyktig blick på denna visar äfven, att ifrågavarande af motionären föreslagna stadgande skulle göra nästan alla de nu varande bestämmelserna i denna paragraf öfverflödiga, liksom att det såsom ett särskildt moment icke kan stå tillsammans med ingressen till paragrafen.

Utskottet finner sig derföre förhindradt att tillstyrka motionen i dess nuvarande form, och får alltså hemställa,

att Herr von Kochs motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 4 Mars 1873.

På Utskottets vägnar:

Th. Munck af Rosenschöld.

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Mars 1873, kl. 12 midd.

Konstitutions-Utskottets Utlåtande, med anledning af väckt motion om ändring af 53 § Riksdags-ordningen.

I en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 126) har Herr *J. F. Fredricson* anmärkt, att, ehuru det visserligen är både rättvist och billigt att Statsråden ega i öfverläggningarne inom Kamrarne deltaga, det likväl icke kan finnas lämpligt eller öfverensstämmande med de för lag i allmänhet gällande grunder, att ett Statsråd deltagar i sjelfva besluten eller öfverläggningarne derom, emedan han i sådant fall får tillfälle att rösta inom begge statsmakterna och vid deltagande i besluten inom Kamrarne kommer att rösta i egen sak. Motionären har derföre föreslagit, dels det tillägg i Riksdags-ordningen, att ledamot af Stats-Rådet ej må, der han till riksdagsman är utsedd, i Kamrarnes beslut deltaga, dels att de i Riksdags-ordningens 53 § förekommande orden: »der de ej äro ledamöter af Kammaren» måtte uteslutas.

Frågan, huruvida Konungens rådgifvare böra anses berättigade att såsom ledamöter intaga säte i representationen, eger utan tvifvel en rätt stor betydelse för det konstitutionela styrelsesättet, och, som bekant, har i de flesta länder, der detta system gjort sig gällande, en sådan rättighet

blifvit Konungens rådgifvare medgifven, ja till och med betraktats såsom ett af vilkoren för en naturlig och ostörd samverkan mellan statsmakterna. Det kan också svårligen anses medföra någon minskning af representationens inflytande eller på något sätt strida mot dess intressen, att de män, som emottaga förtroendet att sitta i Konungens råd, på samma gång dermed förena det förtroende, hvilket ligger i representantens kall. Det vore ju en orimlighet att af denna Statsrådets representationsrätt vilja befara något intrång i representationens makt och sjelfständighet, då, äfven under förutsättning att alla Stats-Rådets medlemmar vunnit plats i Riksdagens Kamrar, deras röster dock icke tillsammans utgjorde ens en tretiondedel af hela Riksdagens. Men såvida man för utvecklingen af ett sant konstitutionelt statskick anser väsendtligt, att Konungens rådgifvare måtte i sannaste mening kunna utgöra ett stöd för Konungens så väl som Riksdagens makt och rättigheter, kan det icke vara annat än önskligt, att desse, såsom på en gång Konungens och folkets förtroendemän, känna sig ega den fasta ställning, hvilken i ej ringa mån gör dem egnade att fylla sin höga uppgift.

Då Konstitutions-Utskottet sålunda anser den i vår Grundlag åt Statsråden förbehållna rätt att mottaga och utöfva representantkallet såsom en vigtig beståndsdel af vår författning, kan det så mycket mindre godkänna det af motionären väckta förslag, som detta afser att, med bibehållande af Statsrådsledamöternes *valbarhet* till riksdagsmän, betaga dem rättigheten att sitt riksdagsmannakall *utöfva*. Rätten att i Riksdagens öfverläggningar deltaga eger hvarje Stats-Rådets ledamot såsom sådan, äfven utan att hafva genom någon valkorporation mottagit förtroendet att vara representant, och, om motionärens förslag antoges, skulle alltså genom ett dylikt val ingenting annat än en hedersbetygelse vara gifven, men en hedersbetygelse, som kostade det väljande samhället dess resp. röst vid Riksdagens beslut.

Af ofvan anförda skäl får Utskottet hemställa,

att Herr Fredricsons motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 4 Mars 1873.

På Utskottets vägnar:

Th. Munck af Rosenschöld.